

Városunk

Budapesti Honismereti Híradó

XVII. évfolyam 1. szám Közgyűjteményekben ingyenes 2014. január

A királyi palota

Budavári emlékek

A világörökség részét képező Budavári Palota fordultatos és látványos történetét mutatja be a BTM Vármúzeumában megnyílt új állandó kiállítás, amely a palota díszlépcsőházának két emeletén hívja időutazásra a látogatókat. A kiállítás az 1686-tól, a töröktől való visszafoglalástól az 1960-as évekig tartó időszakot mutatja be, felvilágosítva a palota egykori életének – korábban átfogó kiállításán még nem bemutatott – gazdagságát és fény-

űzését. Kurátorai: *Farbaky Péter* művészettörténész, a BTM főigazgató-helyettese és *Rostás Péter* művészettörténész, a BTM Kiscelli Múzeum igazgatója.

A korabeli berendezés megőrzött emlékei, hiteles falburkolat-rekonstrukciók, festmények, építészeti tervek és műves iparművészeti tárgyak idézik fel a kiállításon az elmúlt évszázadokat. Korabeli festményeket láthatunk az épület történetében (Folytatása a 3. oldalon.)

Magyar és angol nyelvű kiállítási feliratok segítik az eligazodást

Lételemünk a víz

Az Újpesti Városnapok kiállítása

„Víz! Se ízed nincs, se színed, se zamatod, nem lehet meghatározni téged, megízlelnék anélkül, hogy ismernének. Nem szükséges vagy az életben: maga az élet vagy.” Saint-Exupery idézet a mottója az Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény a Lételemünk a víz című, 2013. évi időszaki kiállításának. E mondattal kívánták össze-

foglalni az alkotók a kiállítás témabeli sokszínűségét, ismeretterjesztő voltát.

A kiállítást a hagyományosan augusztus utolsó hétvégéjén rendezett Újpesti Városnapok eseménysorozat részeként *Wintermantel Zsolt* polgármester nyitotta meg. A tárlat a teljesség igénye nélkül próbálta feltérképezni (Folytatása a 9. oldalon.)

Középiskolások városismereti vetélkedője

A főváros három közgyűjteménye együttműködésével

A döntő résztvevőit *Csomós Miklós* főpolgármester-helyettes köszönti (Fotó: *Bartha Levente*)

Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatalának Köznevelési és Ifjúsági Feladatok Koordináló Főosztálya „Iskolakapun Kívüli Program” címmel egy éves, sokoldalú, gazdag kulturális kínálatot tartalmazó rendezvénysorozatot indított. E program keretében hirdették meg Budapest egyesítésé-

nek 140. évfordulója alkalmából, a főváros középiskolás diákjai városismereti versenyét. A többfordulós verseny feladatai a 19. század utolsó harmadában megszülető főváros világvárossá alakulásának és polgárainak életmódjának kérdéseit járták körül.

(Folytatása a 8. oldalon.)

Száz éve épült ki Újpest önálló vízellátása

Időszaki kiállítások a Vármúzeumban

Akik hittek Törökországban

A kiállítások sorozatát a Török Köztársaság Akik hittek Törökországban című vándorkiállítása nyitotta meg, amely október 4-től volt látogatható a Barokk Csarnokban – emlékezve az 1923-ban Magyarország és Törökország között kötött Barátság egyezmény 90. évfordulójára.

Közel 70 tablót várta a megnyitóra érkezőket (Akik hittek Törökországban)

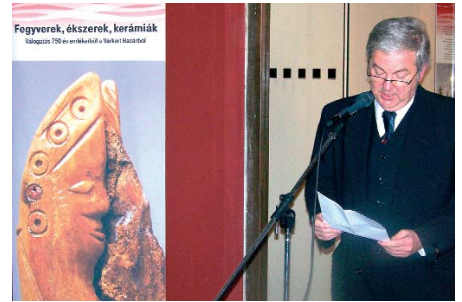
A kiállított közel 70, angol és török nyelvű, a középkortól a 20. század közepéig tartó időszakot átfogó tablójának azoknak a törököknek és Törökországba telepített külföldieknek emlékére idézi fel, akik jelentős szerepet játszottak a török történelemben, és sokat tettek nemzetük és a török nép barátságáért. A németek, spanyolok, magyarok, lengyelek mellett, távoli népek is feltűntek a tablókon: abházok, cserkeszek, kozákok, tunéziaiak, stb.

A magyar-török kapcsolatokkal foglalkozó tablókon Thököly Imre, II. Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos, Kmety György, Kállay Miklós személyét, Törökországgal kapcsolatos tevékenységét tartották kiemelkedően fontosnak.

Fegyverek, ékszerek, kerámiák – válogatás 750 év emlékeiből a Várkert Bazárban

A Várkert Bazár rekonstrukcióját az elmúlt két évben megelőző régészeti feltáráson a Budapesti Történeti Múzeum régészei jelentős és nagyszámú leletanyagot tártak fel. Az ásatások menetéről és eredményeiről a Váro-

közel kétszáz lelet és fényképet bemutató régészeti kamara-kiállítást. Újításnak számít, hogy az egyes tárgyakról okos telefonos programmal részletesebb információk is nyerhetők, továbbá a feltárt épületrészletekről egy lézerszkennerrel készült 3D-s film is a látogatók rendelkezésére áll.

A kiállítást Bencze Zoltán nyitotta meg

együtt élnek, minél távolabbra tudunk tekinteni a múltban, annál jobban látjuk a jövőt – mondta.

A felfedezések eredményeit 3D-s film ismertette

Otthonok kincsei – Válogatás budapesti magángyűjteményekből (12–20. század)

Egyfajta karácsonyi ajándéknak is tekinthető az Otthonok kincsei című időszaki tárlat, melyet december 18-án *Doncsev András*, az Emberi Erőforrások Minisztériuma parlamenti államtitkára nyitott meg: A kultúra mindennapi életünk része, amit a 31 fővárosi magángyűjtőtől származó több mint ezer kiállított muzeális tárgy jól jelképez. A magyar polgári otthonokra különösen jellemző a hagyományokhoz

A Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója, *Bodó Sándor* hangsúlyozta, hogy európai mértékkel nézve is jelentős anyag került itt bemutatásra, majd a kiállítás megvalósítóinak – *Csörge Csaba* és *Zsigmond Attila* rendezte – érdemeit méltatta.

A több szempontból rendhagyó tárlat a magángyűjtők lakásainak zsúfoltságát is felidézi, amikor a kiállító termek teljes fal- és alapterületét kihasználja – ismertette *Csörge Csaba*. Ez a kiállítás szakított a megszokott múzeumi gyakorlattal, és nem jelzesszerűen, hanem nagy számban tárja elénk a fővárosi magángyűjtők iparművészeti tárgyainak legértékesebb darabjait. A sokrétű skálájú tárlat egyfajta kronológiát követve segít eligazodni a művészeti korok és stílusok váltakozásaiban.

A nyolc évszázad fennmaradt alkotás-remekéi a maguk sokrétűségével jelzik a fővárosi magángyűjtők magas szakmai hozzáértését, az elmúlt korok értékeinek megmentése iránti elkötelezettségét.

Több mint ezer muzeális tárgyat mutattak be (Otthonok kincsei)

gészek, *B. Nyékhelyi Dorotty*a, *Szilágyi Gábor* és *Terei György* voltak – a szűkebb szakma számára is érdekes,

való ragaszkodás, ami a diktatúra éveiben egyfajta jelzésnek is számított. Az elmúlt korok tárgyai velünk

A királyi palota

Budavári emlékek

● folytatás az első oldalról

fontos szerepet játszó uralkodókról. Mária Terézia, József nádor, majd Ferenc József és végül a 20. század politikusi elevenednek meg frappáns idézetek, portrék

rabeli, fehér-arany festésű, gazdagon díszített keretben karmazsinvörös selyemdamaszt bevonatú falrészlet, amelynek textilborítása a bécsi Hofburgban őrzött eredeti pontos másolata. A másik a neoreneszánsz Hunyadi

A Hunyadi terem falrekonstrukciója Benczúr Gyula Mátyás királyt bemutató festményével

A Hunyadi Mátyás terem 1912-ből származó fotója – archív felvétel (Fotó: BTM)

és díszes használati tárgyak segítségével. A kiállításon a műtárgyak mellett több 3D-s animáció is segíti a palota építési fázisainak megismerését, érintőképernyőkön virtuálisan bejárhatók a palota elpusztult termei, továbbá digitális képernyőken bemutatott korabeli fotók és tervek, illetve múzeumpedagógiai állomások is várják a látogatókat.

A kiállítás két egyedülálló falrekonstrukciót is bemutat. Az egyik a Mária Terézia ko-

terem faragott tölgyfa falburkolatának apró részletekig hű rekonstrukciója, amelyet Benczúr Gyula Mátyás királyt bemutató monumentális festménye tesz teljessé. A kurátori munka alaposágát dicséri, hogy a krisztinavárosi szárny egykori díszlépcsőházának aranyozott bronz kandelábere alá abból a felső-ausztriai márványból készült az eredeti tervek alapján posztamens, amely az eredeti költségvetési kiírásban is szerepel, így Hausz-

mann Alajos korabeli elképzeléseit is hitelesen megismerhetjük.

A kiállítás sok olyan tárgyat, ábrázolást és ezekhez kapcsolódó történetet tár fel, amit a mai napig nem ismert sem a szakma, sem a közvélemény. Láthatók a palota 1770 körüli állapotát bemutató homlokzatrajzok a bécsi Albertina gyűjteményéből,

és egy olyan, magántulajdonú, 1778 körüli alaprajz, amely csak röviddel a kiállítás megnyílta előtt került elő. A palota 1945 utáni történetének egyik legizgalmasabb emléke is látható a tárlaton: a szocreál beépítésű Szent György teret és kupolát ábrázoló, Janáky István irodája által készített, négy méter széles tempera festmény.

Az épület történetének végigkövetése során a barokk épületmágtól elindulva meg-

Az állandó kiállítás egyik enteriőrje (Fotó: BTM)

ismerhetjük a Mária Terézia korabeli bővítéseket, meg tudhatjuk, miért épült az egyik kupola helyén egy különleges csillagvizsgáló torony. Felfedezhetjük, hogyan vált később a palota a nádorok, majd Ferenc József lakhelyévé, végül a második világháború dűlása után a kultúra palotájává, több múzeum és az Országos Széchényi Könyvtár otthonává.

Rostás Péter

Tisza István megemlékezés

Koszorúzás, kiállítás, emlékülés

Kilencvenöt éve, október 31-én gyilkolta meg a Hermina úti Róheim villában a kiegyezés utáni egyik legjelentősebb magyar politikust, gróf Tisza István kormányfőt és házelnököt, a Magyar Tudományos Akadémia tagját egy későbbi népbiztos által vezetett különítmény – az Országházban 2011-ben avatták fel emléktábláját.

Zuglói szobrát október 31-én a XIV. kerületi önkormányzat képviselője Rozgonyi Zoltán alpolgármester és Borbély Ádám képviselő, valamint leszármazottai és civil szervezetek koszorúzták

meg. Az évforduló kapcsán a Lipták villában (XIV. ker., Hermina út 3.) egy emlékülés keretében nyitották meg a Tisza István, a mártír miniszterelnök című kiállítást. A tárlat egyik kurátora, Millisits Máté köszöntötte Tisza István dédunokáit, Patay Tibort és Patay Bélát.

Előadásában Tökéczki László történész, az ELTE Művelődéstörténeti Tanszékének vezetője Tisza munkásságát ismertette hangsúlyozta, hogy ő a magyarság felemelése érdekében dolgozó, szociálisan is érzékeny politikus volt.

Ybl Miklós újpesti emlékei

Clarisseumtól a település katolikus templomáig

2014. április 6-án emlékezhethünk meg Ybl Miklós építészről, születésének 200. évfordulója alkalmából. „Te voltál az, aki e hazában az építést művészetté emeltesd. Aki régen a halhatatlanok

között van. A magyar haza halhatatlanjai között.” – írja Fábrián Gáspár a nagy magyar építészről, Ybl Miklósról.

Ybl életműve a 19. századi magyar historizmus meghatározó értéke. A romantikus kezdetek után – főleg itáliai tanulmányútjainak tanulságait felhasználva – a historizmus reneszánsz hagyományait elevenítette fel. Az olaszországi emlékeket felhasználva az újkor kihívásainak tett eleget, amikor egyházi épületeket, mint a lipótvárosi Szent István Bazilika, templomokat, mauzóleumokat és síremlékeket tervezett, ország-szerte főúri palotákat újíttatott fel és alakított át, Budapest városképének meghatározó alkotásait hozta létre a Fővámháztól az Andrássy úti

Ybl Miklós tervrajza

Operaházig, a budai Királyi Palotától annak Duna-parti építészeti jelképét megteremtő Várkert Bazárjáig.

Ybl Miklós születésének 200. évfordulójára Újpesten tervezett műveinek felidézésével hívjuk fel a figyelmet.

A két nagy stíluskorszak, amely Ybl életművét jellemzi nem minden átmenet nélküli volt. A Károlyi család főtí megbízásai után Pesten az 1870-es években, és utóbb – ismét a Károlyiak megbízása alapján – Újpesten is tervezett, alkotott

olyan középületeket, amelyek az Ybl-életművet meghatározó stíluskorszakok határán jöttek létre. Új épületfunkciók következtek, és azok stílusában a romantikus építészeti elemek társaként, már felfedezhetjük a reneszánsz formákat. Újpesti épületterveit ez az átmenet jellemzi.

Az újpesti Clarisseum épületegyüttesével 1881–1882-ben foglalkozott. Az egykor Rákospalota közigazgatási területéhez tartozó árvagyermek fiúotthonát az alapítók tiszteletére (Károlyi Istvánné és Károlyi Sándor felesége, báró Kornis Klára, azaz Clarisse) később nevezték el 1914-ben Clarisseumnak, amikor már katolikus leánynevelő intézetként működött. A létesítmény művészeti kialakításban Ybl főtí temploma hatására ismerünk. Baas osztrák festő a főtí oltárképet festette, itt tanítványa, Kestler József, (Wien, 1885.) festette az oltárképet: Szent István felajánlja országát Szűz Máriának.

Ybl Ervin – Ybl Miklós unokaöccséről szóló – művé-

A Clarisseum nevelőotthona és a szaléziak nevelte gyermekek az 1930-as évek végén (Fotó: Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény)

zettörténeti tanulmányában (1956) írta: „Újpest-Rákospalotán, közel az állomáshoz áll Ybl Miklósnak egy elfeledett építészeti kompozíciója, a Károlyiak jóvoltából épült egykori Clarisseum gyermekmenhely...”

Az épület leírását így folytatta: „Az emeletes, részben vakolt, sárga téglapépület közepe és háromtengelyes oldalszárnyai előugornak. Közepén a ferencvárosi temp-

készített terveket (Bauzeitung). Azok több alternatív megoldást tartalmaznak a torony és a külön templomhajó elrendezésével, tömegformálással. Megvalósítása Kauser József építész munkája volt (Ybl Ervin megjegyzése szerint.)

Egy újpesti helytörténeti kiadványban olvassuk, (1996) amelyek Újpest templom-épületeit veszik számba, hogy az Egek Ki-

Képeslap a Clarisseum templomáról – 1900 körül (Fotó: Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény)

lomra emlékeztető, román stílusú kápolna uralkodik, az előbbinek szerény utóda.”

Bemutatását az Ybl-katalógus (1991) leírásával egészíthetjük ki: „Az épület többi, kváderes sarkokkal és nyíláskeretkezéssel kiképzett egyszerű homlokzata a hivatalos városi iskola-építészeti mintáit követi. A szigorúan zárt, kétudvaros épületet tágas park veszi körül, szabályos sétányokkal.”

Ybl Miklós Újpest katolikus templomához 1879-ben

rálányja Főplébánia katolikus templom megépítését Bachmann Károly építész munkájaként (1882) jelzik, aki az eredeti tervekkel eltérő kisebb méretű templomot épített, melynek költsége 52 ezer forintot tett ki.

Újpest várossá avatását 1907-ben az 55 ezer lakos közötti 37 ezer katolikus hívő temploma így érte meg. A Kertvárosi, a Megyeri és Káposztás-megyeri katolikus templomok későbbiek.

Vízy László

Megemlékezés a GULAG rabjairól

A magyar foglyoknak a Gulag táboraiból való hazatérése 60 évfordulójáról október 12-én koszorúzással emlékezett meg a GULAG-okban Elpusztultak Emlékének Megőrzésére Alapítvány. Az V. kerületi Honvéd téren 20 éve emelt GULAG Rabok Emlékműnél a megemlékező beszédet Bagdy Gábor főpolgármester-helyettes, a KDNP elnöke tartotta.

Budapest Főváros Levéltára és a Magyar Országos Közjegyzői Kamara Hivatással és hittel című kiállítását október 28-án a fővárosi levéltárban *Tóth Ádám*, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnöke nyitotta meg.

Egy királyi közjegyző, egyetemi magántanár, Galánthai vitéz dr. Fekete László életútját és tevékenységét ismerhetjük meg e tárlat révén, egyúttal társadalmi kapcsolatait bemutatásával a két világháború közötti időszak magyar szellemi elitjéről és a közjegyzőségről is képet alkothatunk.

Fekete László 1887-ben, Békéscsabán született, Aradon érettségizett, 1904–1908 között jogot végzett a Pázmány Péter Tudományegyetemen, majd Aradon ügyvédjelöltként dolgozik. 1912-ben leteszi az egységes ügyvédi és bírói vizsgát, megjelenik első tanulmánya. 1913-ban bejegyezik budapesti közjegyző-helyettesnek.

Az első világháború alatt tűzirtásként a keleti fronton harcol.

1920 és 1923 között tagja Budapest székesfőváros tör-

Hivatással és hittel

Értelmiségi pályamodell a 20. században

A tárlat földszinti része – Karácsony előtt

vényhatósági bizottságának (mai megfelelője a fővárosi önkormányzat közgyűlése – a szerk.).

39 éves korában, 1926-tól Budapest II. kerületének királyi közjegyzője, 1927–31 között felelős szerkesztője a Királyi Közjegyzők Közlönyének. 1929-től 1945-ig az egységes bírói és ügyvédi vizsgabizottság cenzori tisztességét is ellátja.

1930-ban megnősül és egy év múlva a II. kerületi Bólyai utca 6-ba költözik családjával. 1930 és 1944 között a Budapesti Királyi

Közjegyzői Kamara elnökségi tagja. 1932-ben magyar királyi kormányfőtanácsosi címet kap, és ettől az évtől 1938-ig a Magyar Királyi Közjegyzők Nyugdíjintézetének elnöke.

1935-ben a IV. kerületi Cukor utca 4. szám alatt hatemeletes bérházat épített.

1940-ben vitézzé avatják, 1941-ben a nemzetvédelmi kereszt kitüntetést kapja meg, majd 1944-ben a közjegyzői kamarák képviselőjében felsőházi tagnak választják.

1947-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen

örökösödési jogból egyetemi magántanárrá habilitál, a következő évben egyetemi előadásokat tart.

1949-ben, 62 éves korában állami szolgálatba nem veszik át, közjegyzői állását elveszíti.

1950 és 1953 között irodavezető a Budai Ferences Egyházközségben. 1954-ben jogtanácsos Nagytétényben, a Sertéshizlaló Vállalatnál.

1954-ben államellenes összeesküvés vádjával hét és fél évre ítélik – '56-ig a márianosztrai börtön foglya.

1957-től éjjeliőr, 1960-ban, 73 éves korában, a Fővárosi Vízművektől megy nyugdíjba. Az 1949-től írt két szakkönyvét nem adták ki. 1979-ben, 92 évesen hunyt el.

g.t.

Városmustra

Kiállítás és könyvbemutató a Budapest Gyűjteményben

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Gyűjteménye fővárosunk helytörténeti, helyismereti anyagait teszi hozzáférhetővé – mintegy százezer könyv, százhuszezer fotó, háromszázezer plakát és aprónyomatvány, kéziratok, hírlapok, folyóiratok és különgyűjtemények alkotják kínálatát.

Olvasótermében hagyományá vált a kerületi helytörténeti gyűjtemények anyagainak kiállítás formájában történő bemutatása,

mely Városmustra sorozat gyűjtőnéven ismert.

November 12-én a XVI. kerület egykori fotográfusait és munkáikat bemutató tárlat *Széman Richárd*, a XVI. kerületi Kertvárosi Helytörténeti Gyűjtemény vezetőjének köszönhető, aki *Képeskönyv. Fényképek Budapest peremén* címmel könyvet írt (előző számunkban recenzáltuk – a szerk.) és kiállítást állított össze.

Kiállítása megnyitóján köszöntőt mondott *Dippold*

Kincses Károly, Széman Richárd, Dippold Péter és Kovács Péter

Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtárának igazgatója, a tárlatot *Kovács Péter*, a XVI. kerület polgármestere nyitotta meg, majd *Kincses Károly* fotótörténész mutatta be a kiállítást és a hozzá kapcsolódó könyv anyagát.

A bemutatott fotográfiák a kerület egykori elődtelepülései polgárai életének mozaikképeit és a kor fotografálási szokásait villantják fel, melyet korabeli fényképezőgépek, helyi újságok, íratok és nyomtatványok kiállításával egészítettek ki.

Negyvenéves jubileum

Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény

A kerületek közötti televíziós vetélkedőre gyűjtött anyag megőrzése céljából a gyűjtemény csírája 1973-ban jött létre, egy XII. kerületi helytörténeti bemutatót is létrehozva a Városmajor utca 76. sz. alatti kis, felszobányi tárolóban. Az eltelt négy évtized alatt a Hegyvidék múltjáról összegyűjtött emlékek száma elérte a hatvan-ezer darabot, melyben tárgyak, könyvek, fotók, képeslapok és különböző dokumentumok találhatóak.

A kerületi gyűjtemény kialakításában meghatározó szerepe volt Győry Gáspár könyvtáros-tanárnak, aki a Táncsics Mihály Gimnáziumban kezdte el szervezni a kutatásokat. További fontos szerepet játszott a nemrég elhunyt *Kahlich Endre* helytörténész és *Molnár Imre*, a HNF kerületi helytörténeti

munkabizottsága vezetője, aki áldozatos munkájával irányította a gyűjtést.

1984-ben végre egy nagyobb helyiségbe költözhetek: megkapták a Maros utca 1. alatti 30 négyzetméteres galériázott kiállítóhelyet, az elhunyt Galambos könyvkötő mester üres műhelyét. A gyűjtemény működési engedélyét 1986. október 6-án adták ki – fenntartója a XII. ker. Tanács volt. Ez a helyi-

ség kiállítóhely, kutatóhely és raktár is volt egyben. A gyűjtemény vezetését a kezdetektől 1998-ig Molnár Imre látta el. Elkötelezett gyűjtőmunkáját dicséri, hogy a 70-as évektől a 90-es évek közepéig az Óra-villa óráját, a Semsey-, Lyka-, Pözner- és Matiz-hagyatékot, jelentős történeti értékű irat-, foto-, folyóirat és újságot mentettek meg, amik

ma a helytörténeti gyűjtemény legértékesebb részei.

1998-ban költözött át a helytörténeti gyűjtemény a Városmajor utca 16. szám alá, ahol korábban egy három tantermes iskola működött. Itt már a helytörténeti és képzőművészeti kiállítások váltakozva követték egymást. Egy idő után a művészeti kiállítások háttérbe szorították a múltidéző tárlatokat.

A Hegyvidéki Önkormányzat felismerte a helyzet tarthatatlanságát, és önálló helytörténeti gyűjteményt hozott létre a Beethoven utca 1/b. alatt. 2005. január 1-jén önálló intézményként megalakult a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria. A képző- és iparművészettel foglalkozó galéria a Városmajor utca 16. szám alatti kiállítóhelyen változatlanul működött tovább, míg a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény a Beethoven utca 1/b. alá költözött.

Molnár Imre és felesége a gyűjtemény 2005. évi kiállításának megnyitóján (Fotók: Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény)

Az elmúlt években számos országos és fővárosi tudományos intézmény, múzeum fordult a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjteményhez együttműködésért, segítségért, többek között a Budapesti Történeti Múzeum, a Magyar Országos Levéltár, a Magyar Építészeti Múzeum. Évről-évre több muzeológia szakos egyetemi hallgató tölti itt a szakmai gyakorlatát, valamint a gyűjtemény is évről-évre új kiállítással jelentkezik. Decemberben zárt be a nagy sikerű moztörténeti kiállítás, és nemsokára megnyílik az a tárlat, mely a XII. kerület legendás helyszíneit mutatja be a középkortól napjainkig.

B. A.

A megjelenteket Pokorni Zoltán, a Hegyvidék polgármestere köszöntötte

A negyvenedik évforduló alkalmából a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény és

Jubileumi konferencia a Hegyvidéken

Galéria 40 éves a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény címmel november 21-én egész napos tudományos konferenciát szervezett a MOM Kulturális Központban.

Köszöntve a megjelenteket Pokorni Zoltán, a Hegyvidék polgármestere a helytörténeti gyűjtemény szempontjából kiemelten fontos feladatnak minősítette a kerület ifjúságával való törődést, a tanáraikkal történő kapcsolattartást. A konferenciát Breinich Gábor, Budapest

Főváros Levéltárának tudományos titkára, a Budapesti Honismereti Társaság elnöke nyitotta meg.

A két szünettel három részre tagolt tudományos rendezvény felkért előadói részben tudományterületük elismert művelői (*Hermann Róbert* történész, *Bencze Zoltán* régész, *Hantó Zsuzsanna* történész...), a kerület helytörténetét kutatók (*Balázs Attila* történész, *Alföldy Gábor*, *Mayer Rezso*...), valamely más terület

ismerői (*Kisfaludi Gábor*, a MOM egykori vezető tervezője, *Lengyel Zoltán*, a Budai Cserkészkerület korábbi elnöke...), vagy a művészekkel foglalkozók (*Kratochwill Mimi* művészettörténész, *Beóthy Mária* építész...) voltak.

Színvonalas előadásai jó betekintést adtak a városrész történeti múltjába. A konferencia fő szervezője, Balázs Attila, a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria vezetője szerint a kerület önkormányzata a konferencia előadásait Hegyvidéki História című sorozatában kiadni is tervezi.

A gyűjteményalapító tanár

Neogrády László (1914–2003)

Az Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény alapítója, Újpest díszpolgára száz éve, 1914. május 11-én Erdélyben, Zilahon született. Édesapja a helyi bank főkönyvelője, édesanyja háztartásbeli volt. A középiskolát bátyjával együtt a zilahi Wesselényi Kollégiumban kezdte. 1925-ben édesapjuk elhunyt ezért Budapesten élő öccséhez költöztek. Érettségi után a Tatai Járásbírószágon talált munkát.

1936-ban vonult be katonai szolgálatra a légvédelmi tüzérséghez, majd a Ludovika Katonai Akadémia elvégzése után a honvédség hivatásos tisztjévé vált. Kolozsváron, Marosvásárhelyen, majd később Budapesten teljesített katonai szolgálatot. 1945 januárjában orosz hadifogságba esett. A romániai focsani hadifogolytáborból felesége és moldvai csángó magyarok segítségével szabadult ki. Budapestre költöztek, és a budai várparancsnokságnál jelentkezett szolgálatra.

A III/2-es Vasút- és Hídépítő század parancsnoka lett. A romokban heverő ország több vasútvonala és hídja újjáépítésében vett részt. Ké-

sőbb a budai Várban levő Honvéd Levéltár és Múzeum parancsnokságához osztották be. 1949-ben a szabadságharc centenáriumi kiállításához készülődve derült ki, hogy a korabeli katonai zászlók hiányoznak. A felkutatásukra alakult katonai bizottság tagja lett. Munkájuk során kiderült, hogy a zászlókat 1945-ben egy orosz százados Devecserbe szállította egy zsákmánygyűjtő alakulat vagonjában. Innen Bécsen és Varsón keresztül Moszkvába kerültek a relikviák. Innen sikerült végül visszakapni az ereklyéket. A kiállítás befejeztével a zászlók a budai Várba, a Hadtörténeti Múzeumba kerültek, amelynek nem sokkal később megbízott parancsnoka lett. 1951-ben, 37 évesen őrnagyként kényszer nyugdíjazták.

Időközben középiskolai történelem-latin szakos tanári diplomát szerzett. Újpesten, a Megyeri Úti Általános Iskolában kapott állást, később ugyanott igazgatóhelyettes lett. Munkája mellett nagy érdeklődéssel fordult Újpest helytörténete felé. 1955-ben határozta el, hogy a diákokat is bevonja

a munkába, helytörténeti szakkört szervezett. Fő foglalatosságuk lett az ókori cserépmaradványok gyűjtése a szántások területén. A talált anyagokat részben az egyre bővülő iskolai gyűjteményben helyezték el, részben múzeumoknak adták át.

Az 1956-os események során katonai szaktudásával segítséget nyújtott a Kilián György Szakmunkásképző Intézet fegyvert szerzett diákjainak, egyben megmentve őket az orosz tankokkal folytatott egyenlőtlen küzdelemtől.

Helytörténeti szempontból szakköre legjelentősebb eredménye Károlyi László gróf telekeleadási irodája anyagának feltárása volt. A József (ma József Attila) utca 38-ban működött hivatal iratanyagát és a család által a második világháború alatt itt letétbe helyezett könyveket az épület pincéjében fedezték fel. 1974-ben adták át a kb. 40 csomó iratanyagot és 150 térképet az Országos Levéltárnak, a 110 kötet könyvet pedig az Országos Széchényi Könyvtárnak.

A gyűjtőmunka során felhalmozott relikviákból a Venetianer utcai iskola egyik tantermében 1974-ben nyílt kiállítás. 1977-ben miniszte-

Neogrády László az Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény előző helyén, az István út 5-ben (Fotó: Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény)

riumi működési engedéllyel jött létre a helytörténeti gyűjtemény, melyet Neogrády László 1996-ig vezetett.

1990-ben rehabilitálták, al ezredessé léptették elő, munkássága elismeréseként Ad Honorem Újpest 1840–1990 kitüntetésben részesült, majd 1992-ben Pro Urbe Budapestért díjat kapott és 1993-ban Újpest díszpolgárává választották.

2003-ban hunyt el, sírja az újpesti Megyeri úti temetőben található. Születésének centenáriumáról az önkormányzat, a helytörténeti gyűjtemény és az újpesti civil szervezetek méltó módon kívánnak megemlékezni.

Szöllősy

Sándor István tér

Emléktábla a lakótelepen

Újpest Önkormányzatának képviselő-testülete határozata alapján a vértanú Sándor István szalézi testvéréről Újpest egyik lakótelepén – a Szigeti József utca 17-27. számú házak által határolt téren – játszóteret neveztek el.

A játszótéren október 18-án avatta fel Sándor István emléktábláját *Wintermantel Zsolt*, Újpest polgármestere,

aki bejelentette, hogy Sándor István díjat alapítanak, amelyet a gyerekekért legtöbbet tevő újpesti pedagógusoknak fognak megítélni. Az emléktáblát *Ábrahám Béla*, a szalézi rend magyarországi tartományfőnöke áldotta meg.

Sándor István az Újpest és Rákospalota határán levő Clarisseum szalézi házban töltötte életének jelentős ré-

Ábrahám Béla tartományfőnök áldotta meg az emléktáblát

szét. A szalézi nyomdában nyomdászként, a Clarisseum kápolnájában sekrestyés-

ként, egyben a nyomdász inasok oktatójaként és nevelőjeként szolgált.

Középiskolások városismereti vetélkedője

A főváros három közgyűjteménye együttműködésével

● folytatás az első oldalról

A nagyszerű versenysorozat a Budapesti Történeti Múzeum, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és a döntőnek is helyt adó Budapest Főváros Levéltára együttműködésével valósult meg.

Az első forduló során 84 csapat 320 versenyzője indult el a budai várnegyed érdekességeinek felfedezésére és az eközben megfejtendő feladatok megoldására. A második fordulóban résztvevő 48 csapat tagjai a Bu-

2013. november 18-i döntőbe jutott 10 legjobb csapat tagjait Csomós Miklós főpolgármester-helyettes köszöntötte a helyszínen, Budapest Főváros Levéltárában. A résztvevők azután izgalmas versenyt vívtak, felhasználva a főváros történetével kapcsolatban az első két fordulóban megszerzett ismereteiket is. Kvíz játék keretében, igaz és hamis állítások között kellett a versenyzőknek eligazodniuk, teszt lapokat kitölteniük, épületképeket felismerniük.

Feladatmegoldás a döntő termék egyik...

dapesti Történeti Múzeum „Fény és árnyék” kiállításán látottakat és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban olvasott könyvek információit hasznosítva, továbbá Budapest Főváros Levéltára online adatbázisait használva oldották meg ügyességet és kreativitást igénylő feladataikat. A versenyzők bizonyították, hogy ügyesen eligazodnak a Törvényhatósági Bizottság jegyzőkönyveiben, kiválóan nyomoznak Budapest 1900. évi lakcímgjegyzéke segítségével, és irodalmi tehetségüket is megcsillogtatták egy pesti polgár fiktív 19. századi naplójának megírásakor.

A beküldött fiktív naplók alapján csapatra szabott feladatok megoldását a résztvevőknek kis jelenetekben rögtönözve, dramatizálva kellett bemutatniuk. Az előadott jelenetek értékelésekor a megoldandó konfliktus helyzetek során bemutatott érvelési készség, a 19. század utolsó harmadának megfelelő társadalmi viselkedési normák, nevelési metódusok, és családon belüli szerepek, valamint a társadalmi osztályok, rétegek közötti kapcsolatok megjelenítésének sikeressége volt a bírálati szempont. A résztvevő csapatok is értékelték egymás teljesítményét. A részt-

vevő diákok és a szakértői zsűri pontozása azonos súllyal esett latba a kiértékeléskor.

A verseny győztesévé a Kölcsey Ferenc Gimnázium „Éjjel-nappal Budapest” csapata vált. A második helyezett a Gundel Károly Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakképző Iskola „PestreFel” csapata, a harmadik helyezett pedig a Nemes Nagy Ágnes Művészeti Szakközépiskola „Klotild főhercegnő” csapata lett. A verseny első három helyezett csapatának tagjai a fejenként 25 ezer, 20 ezer, illetve 15 ezer forintos jutalmak mellett résztvevői lehetnek a Fővárosi Önkormányzat 2014. évi nyári

... és másik oldalán (Fotók: Bartha Levente)

szabadszállási élménytáborának is.

Breinich Gábor

Magyar Tudomány Napja

Neves akadémikusokra emlékeztek

Az Újpesti Két Tanítási Nyelvű Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium bejáratának két oldalán elhelyezett márvány emléktáblákat az Újpesti Városvédő Egyesület a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 175. és Újpest város 100. évfordulóján állította. A Magyar Tudomány Napja alkalmából november 21-én megkoszorúzták –

Körös András, az Újpesti Közművelődési Kör elnöke, Újpest díszpolgára koszorúz

Wintermantel Zolt polgármester az önkormányzat képviseletében, valamint a szervező civil szervezetek vezetői – az iskola falán elhelyezett emléktáblákat, mely a városukhoz kötődő, a fejlődését segítő akadémikusoknak állított emléket, és akikről Iványi János, az Újpesti Helytörténeti Alapítvány elnöke emlékezett meg.

Ezen az ünnepségen a városrész vezetői, díszpolgárai, díjazottjai, a kulturális és gazdasági élet jelentős személyiségei egyaránt részt vettek – megvalósulása az Újpesti Városvédő Egyesület, az Újpesti Közművelődési Kör, az Újpesti Helytörténeti Alapítvány, az Újpesti Vagyonkezelő Zrt. és az iskola közös munkájának eredménye.

Lételemünk a víz

Az Újpesti Városnapok kiállítása

● folytatás az első oldalról

a település Dunával és vízzel való kapcsolatát. Közvetlen apropóját néhány, 2012–13-ban a témához kapcsolódó történeti évfordulóról való megemlékezés szolgáltatta.

A tárlatot Wintermantel Zolt, Újpest polgármestere nyitotta meg

Ebben az időszakban ünnepeltük Újpest önálló vízrendszere kiépülésének 100. és a főváros azon határozatának 125. évfordulóját, mely az újpesti Duna-partot a város részévé tette. A Váci úton lévő Káposztásmegyeri Vízmű Főtelep építésének

120., a Tungram Strand megnyitásának 75., valamint Újpest épülő új uszodájának közelgő átadása és a motoros hadihajózás megindulásának 165. évfordulója szintén egy-egy témakört jelentett.

Elsősorban dokumentumokra épülő anyag digitális nyomdai eljárással fóliázott tablón korabeli fotók, tervek, plakátok és sajtóhírek mellett magyarázó szöve-

Felül Kutasi György vízilabdázó, olimpiai- és Európa-bajnok relikviái, alul Halassy Olivér vízilabdázó olimpiai- és Európa-bajnok Újpesttől kapott serlege

A tárlat vándorkiállításaként az Aquaworld Budapestet is megjárta

Külön teremben Újpest strandolási, sportolási emlékei

gekből tudhatta meg a látogató a lényeges adatokat. A

A megvalósítást több hónapos munka előzte meg,

A Dunai Flottilla történetét is bemutatták

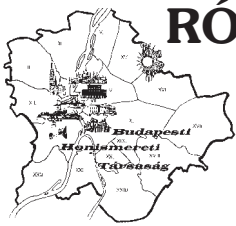
dunai polgári hajózás, hajóépítés, téli kikötő története mellett a környék vízi élőhelyeinek világával, az újpestiek vízzel kapcsolatos szórakozási, strandolási, sportolási lehetőségeinek múltjával és jelenével is ismerkedhetett az érdeklődő.

melyben helytörténeti kutatók, sporttörténészek, Újpest önkormányzata, a helyi sajtó, múzeumok és több vállalat vett részt – köszönet érte.

Bezárás után sem kerül polcra az eddig helyi vonatkozásban egyedülállóan összegyűjtött anyag. Akár egységében, akár részleteiben a tablók kiállíthatóak oktatási, művelődési intézményekben, vagy tárgyújteményekben. Szeptember 27-től, a turizmus világnapja alkalmából az Aquaworld Budapest látta vendégül válogatott formában, 2014 tavaszán a Károlyi István Gimnázium galériája a Föld napja alkalmából fogadja a teljes táblóanyagot, júniusra a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Budapest Galériája érdeklődik kiállításunk iránt.

Önálló egységként a Dunai Flottilla történetét bemutató termekben makettek sora várta a látogatókat. Tárgyak és korabeli filmrészletek mellett újpesti képzőművészek témához kapcsolódó festményei tették a kiállítást változatosabbá. Teljességében a tárlat szeptember közepéig volt látható az Újpest Galériában.

(szm)

RÓLUNK – RÖVIDEN

Budapesti Honismereti Társaság

Az egyesület Elnöksége november 26-án a fővárosi levéltár V. emeleti tárgyalójában tartott ülésén Breinich Gábor, az egyesület elnöke bejelentette, hogy Budapest Főváros Önkormányzata két tagtársunkat a főváros 140. születésnapján Budapestért díjjal tüntette ki: Gábor Tibort fővárosi szintű, dr. Kovács Ivánnét újpesti helytörténeti tevékenységéért.

Ezt követően az ülés résztvevői az előző elnökségi összejövetel óta eltelt időszak eseményeiről kaptak tájékoztatást: A 2013. évi július eleji, székesfehérvári XLI. Országos Honismereti Akadémián 13 fővel képviselték a fővárost. Folytatódtak a Budapesti Históriaik előadástjei, működtették a Budapesti Helytörténeti Portált, kiadták a Városunk 2013. évi 2-3. és

4. számát. Elkészítették a fővárosi helytörténeti oktatás helyzetével foglalkozó 2014. évi tavaszi tudományos konferenciát – megrendezése

Gondterhelt arcok az elnökségi ülésen az egyesület anyagi háttere miatt

azonban pályázati támogatottságától függ.

A Társaság Területi Bizottsága november 20-án, az egyesület székhelyén, az Újpesti Helytörténeti Gyűjteményben tartotta meg ülé-

sét, alacsony részvétellel – ismertette dr. Róbert Péter, a bizottság elnöke, majd a Városunk című kiadványról tárgyaltak.

2013-ban a csak három számmal megjelenő Városunk az előző évivel számonként azonos nagyságú, 16

besorolásuk megőrzése érdekében az Alapszabály módosításának javaslatát véglegesítették, melynek megvitatására egy rendkívüli közgyűlés összehívásáról döntöttek.

Bejelentés hangzott el, hogy a 2014. évi XLII. Országos Honismereti Akadémiát június 30. és július 4. között Kecskeméten rendezik meg, témája Tájak - Korok – Életmódok lesz.

A Társaság rendkívüli közgyűlését december 4-én, Budapest Főváros Levéltára földszinti konferenciatermében tartotta meg.

Breinich Gábor elnök ismertette, hogy a Fővárosi Törvényszékhez 2013 májusában benyújtott Alapszabály változásbejegyzési kérelmekre november közepén kézhez vett hiánypótlási felszólításban foglaltak alapján a Társaság Alapszabályát 45 napon belül módosítani szükséges – ez indokolta a rendkívüli közgyűlés összehi-

oldal terjedelmű, 4 színes oldallal rendelkező volt, számonként 1100 példányban jelent meg és az interneten is teljes terjedelmében olvasha-

Az egyesület titkára és elnöke a módosított Alapszabályt teszik fel a kivetítő ernyőre a rendkívüli közgyűlésen

tó (Budapesti Helytörténeti Portál). Ismertették a 2013. évre tervezett írások sorsát és javaslatok hangzottak el a 2014. évi számok tartalmára. A periodika anyagi hátterét egyre nehezebben tudják megteremteni az országos szintű pályázataik (NEA, NKA) elutasítása miatt.

Az Egyebek napirendi ponton belül a közhasznú

vását. A közgyűlés elé terjesztendő módosítások jórészt formai jellegűek, a korábbi Alapszabályban foglaltakat pontosítják – ill. a Civil Törvénynek (2011. évi CLXXV. tv.) való jobb megfelelést teszik lehetővé. A közgyűlés a javasolt Alapszabály módosításokat egy formai változtatással elfogadta.

Budapesti Históriaik

A Budapesti Honismereti Társaság Budapesti Históriaik című előadást-sorozatát minden hónap első szerdai napján, du. 5 órai kezdéssel Budapest Főváros Levéltára Gárdonyi Albert termében tartjuk (Budapest, XIII. ker., Teve u. 3-5.). Ezek nyilvánosak, belépődíj nélküliek, minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Február 5. (szerda) 17 óra

- Évforduló: *Szigligeti Ede a Nemzeti Színház élén*
- Előadó: *Gajdó Tamás* színháztörténész
- „A hazának nincsen háza...”
- *Diescher József, Pest-Buda építésze a kiegyezés korában*

– Előadó: *Kőrösné dr. Mikis Márta* helytörténész

Március 5. (szerda) 17 óra

- *Mozaikok a fővárosi nyomdászat történetéből*
- Előadó: *Balla Loránd* történész-muzeológus
- Évforduló: *Katonatiszt, tanár, gyűjteményalapító – Neogrády László (1914–2003)*
- Előadó: *Szöllősy Marianne* gyűjteményvezető

Április 2. (szerda) 17 óra

- *Ybl-hagyaték a fővárosi levéltárban*
- Előadó: *Hidvégi Violetta* főlevéltáros
- Évforduló: *Ybl Miklós és a főtéri Károlyiak*
- Előadó: *Buda Attila* irodalomtörténész

Lehet egy menüponttal több?

Digitalizált tanulmányok az interneten

A Budapesti Honismereti Társaság sajátos módot választott a Budapesti Historiák elnevezésű előadásorozatán elhangzottak megőrzésére – az első nyolc év előadásai szerkesztett változatát közzétette a Budapesti Helytörténeti Portálon (www.bpht.hu).

Ismert, hogy fővárosi egyesület a 2003. és a 2009. év közötti előadásait már korábban kiadta a Budapesti Helytörténeti Emlékkönyvek hét kötetében, a nyolcadik kötet – a 2010. évi előadások – anyagi háttér hiányában nem jelenhetett meg. Az első két kötet már nem, a harmadik és hetedik közöttiek a Társaság székhelyén (Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény) még beszerezhetők.

A nyolcadik kötethez elkészített írások első publikációként – kényszerből – így csak az interneten érhetők el: az említett weblapon a baloldali menüsor Budapes-

ti Historiák menüpontjára kattintva, majd a jobboldali görgetősávval a keresett írást kiválasztva.

A menüpontban éves bontásban elsőként az adott év előadásainak főbb adatait tartalmazó ismertetéssel (időpont, előadók, előadás-címek, helyszín, stb.) találkozunk, majd ezt követik az előadók nevének ABC sorrendjét követő tanulmányok és egyesületi beszámolók – a pdf formátumok *Bukovszki Antal* önkéntes munkájának köszönhetően.

Mit is tartalmaznak ezek az írások? A főváros és elődtelépülései legújabb kutatási eredményeken alapuló „múltzárványai” bemutatását az adott témakör, vagy szakterület ismert kutatói, neves szakemberek és helytörténészek végezték – előadásai szerkesztett változatait többségükben irodalomjegyzékkel, vagy lábjegyzetekkel is ellátták. A helytör-

téneti estek második részében Budapest egy néhai települése, mai kerületrésze, vagy kerülete múltjának ápolása iránt elkötelezett civil szervezet képviselője tette közzé szervezete tapasztalatait, számolt be tevékenységükről, a megvalósítás néha rögös útjáról, terveikről.

A Budapesti Historiák koncepcióját és az első évi elő-

adásait a rendezvénysorozat kezdeményezője, *Gábor Tibor* már a Honismeret folyóirat 2004 februárjában megjelent 2004/1. számában ismertette. Az interneten most nyolc év 131 előadása szerkesztett változatával szembe-sülve győződhetünk meg az indulási koncepció hosszú távú megvalósulásáról, és a közölköket felhasználhatjuk tudományos kutatásainkhoz, ismereteink bővítéséhez, vagy civil szervezetünk tevékenységének jobbításához.

Miért nézzem meg a

www.bpht.hu-t?

Mert

a Budapesti Helytörténeti Portálon találok meg:

- a legfrissebb fővárosi helytörténeti híreket;
- a Kapcsolódó oldalak menüpontjában a legrovidebb utat a hazánkban kiadott történettudományi, levéltári, hadtörténeti, irodalom- és nyelvtörténeti folyóiratokhoz, múzeumokhoz, könyvtárakhoz, magyar elektronikus újságokhoz, honlapokhoz;
- a legtöbb információt a fővárosi és kerületi helytörténettel foglalkozó civil szervezetekről, közgyűjteményekről;
- a *Városunk* összes eddig kiadott számát és repertóriumait;
- a legfrissebb fővárosi helytörténeti bibliográfiát.

Csak ezekért!

Tagjainknak gratulálunk

Az Újpesti Városvédő Egyesület december 7-én, az Újpesti Polgárcentrumban tartott közgyűlésén adta át az egyesület kitüntetéseit, az Aranyhorgony díjakat. A három kitüntetett közül ketten a Budapesti Honismereti Társaság aktív tagjai.

Buda Attila

Buda Attila irodalomtörténész a nagykarolyi Károlyi család és Újpest kapcsolatának kutatásáért, a feltárt dokumentumok magas színvonalú közzétételéért vehette át Újpest legjelentősebb helytörténeti civil szervezetének elismerését. Kötetek közül a Gróf Károlyi István élete 1997-ben, A hallgatag mánás. Dokumentumok gróf Károlyi István életéhez című 2000-ben jelent meg, Újpest Önkormányzata kiadásában.

Rojkó Annamária újságíró Újpest és a Városháza történetének kutatásában, a helyismeret terjesztésében – az Újpesti Helytörténeti Alapítvány által gondozott lapnak, az Újpesti Helytörténeti Értesítőnek 2000-től szerkesztője –

hosszú évek óta végzett folyamatos munkája elismeréseként kapta meg e kitüntetést.

Rojkó Annamária

Helyesbítés

Előző számunk utolsó, 16. oldalán A patikus háza Budán című cikkünkben a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ új kiállítóhelyének (De La Motte – Beer palota), a barokk kori életmód-történeti múzeumnak a címét tévesen Szent György tér 15-ként adtuk meg, helyesen Dísz tér 15. Ezért olvasóink elnézését kérjük.

Óbudai Múzeum és Könyvtár

Vezető: Népessy Noémi,
tel./fax: 250-1020
cím: 1033 Bp., Fő tér 1.,
nyitva: K-V: 10-18 óra.

Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Szöllősy Marianne,
tel.: 370-0652,
cím: 1043 Bp., Berda J. u. 48.,
nyitva: K-P: 10-17, Szo: 10-14 óra.

Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Gönczi Ambrus,
tel.: 218-7420,
cím: 1092 Bp., Ráday u. 18.,
bejárat az Erkel utcából,
nyitva: K-P: 12-18,
Szo: 10-14 óra.

Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Verbai Lajos,
tel.: 261-5569,
cím: 1102 Bp., Halom u. 37/b.,
nyitva: H, K, Sz, P: 10-14,
Cs: 14-18 óra.

Albertfalvi Hely- és Iskolatörténeti Gyűjtemény

Vezető: Beleznay Andor,
tel.: 208-6635,
cím: 1116 Bp., Pentele u. 8.,
nyitva: K, Cs, Szo: 14-18 óra.

Etele XI. kerületi Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Osvai Katalin,
tel.: 06-30-644-9309,
cím: 1117 Bp., Erőmű u. 4.,
nyitva: Sze: 15-18 óra.

Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria

Vezető: Balázs Attila, tel.: 457-0501,
cím: 1126 Bp., Beethoven u. 1/b.,
nyitva: K, Cs, P: 10-18 óra.

Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény

Munkatárs: Maczó Balázs,
tel.: 06-30-453-3693,
cím: 1131 Bp., József Attila tér 4.,
nyitva: K-Cs: 11-17, P: 9-16 óra.

Rákospalota, Pestújhely és Újpalota Helytörténeti gyűjteménye

Vezető: Kiss Emília, tel.: 419-8216,
cím: 1158 Bp., Pestújhelyi út 81.,
nyitva: K, Cs, Szo: 10-14, Sze: 14-18 óra.

Kertvárosi Helytörténeti Gyűjtemény
(szakmai besorolás nélkül)

Vezető: Széman Richárd, tel: 401-0866,
cím: 1165 Bp., Veres Péter út 157.,
nyitva: H-Cs: 10-16 óra.

Erdős Renée Ház Muzeális Gyűjtemény és Kiállítóterem

Vezető: Ádám Ferenc,

tel.: 256-6062, 258-4693, fax: 256-9526,
cím: 1174 Bp., Báthory u. 31.,
nyitva: K-V: 14-18 óra.

Kispesti Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Siklós Zsuzsa,
tel.: 281-1619,
cím: 1191 Bp., Csokonai u. 9.,
Nyitva: K-P: 14-18 óra, Szo: 10-14 óra.

Tomory Lajos Pedagógiai és Helytörténeti Gyűjtemény – Múzeumsarok

Vezető: Heilauf Zsuzsanna,
tel.: 290-1585, 06-20-316-9885
cím: 1183 Bp., Szent Lőrinc sétány 2.,
nyitva: K: 10-18, Sze-Szo: 14-18 óra.

Pesterzsébeti Múzeum

Vezető: D. Udvary Ildikó,
tel.: 283-1779,
cím: 1203 Bp., Baross u. 53.,
nyitva: K-V: 10-18 óra.

Budafok Barlanglakás Emlékmúzeum

Vezető: Garbóci László,
cím: 1222 Bp., Veréb u. 4.,
(Kulcs a Mező u. 52. sz. alatt,
Lakatos családnál)

Soroksári Helytörténeti Gyűjtemény

Vezető: Sasvári Ilona, tel.: 285-2746,
cím: 1238 Bp., Sztítás u. 105.,
nyitva: Sze-P: 14-18 óra.

A tárlat bejárata

Októberben stílszerűen az újpesti Ifjúsági Ház galériájában volt megtekinthető a Don Bosco Szalézi Társaság vándorkiállítása, amely korábban már több helyszínen, köztük Óbudán is, nagy sikert aratott.

Az *Utolsókból lesznek az elsők – a szalézi csoda* című interaktív tárlaton a világ második legnagyobb szerzetesrendjéről és Sándor István szalézi vértanúról újszerű megfogalmazásban a „dobozok beszéltek” - kurá-

Utolsókból lesznek az elsők

Szalézi kiállítás Újpesten

tora B. Varga Judit centenáriumi koordinátor volt.

Kiállításuk aktualitását két esemény indokolta: a magyarországi szalézi közösség centenáriuma és a kommunista diktatúra idején kivégzett Sándor István szalézi testvér boldoggá avatása. Utóbbi október 19-én, a budapesti Szent István-bazilika előtt történt meg.

A tárlat megnyitóján Molnár Szabolcs, Újpest alpolgármestere ismertette, hogy Sándor István mai is idősebb küldetést vállalt fel a szegény, elárvult gyermekek felkarolásával. Ezért külön is örül annak, hogy a vértanúhalált halt szerzetes élete napjaink fiataljai számára is megismerhetővé válik.

Egy keleti forma- és színvilágot idéző kapu és egy asztali foci (csocsó) adják a tárlat első benyomásait. A do-

bozokból felépített térlezáró falakon szalézi idézetekkel találkozunk, az előtte elhelyezett, baloldali táblákon a

Templomi apszishoz hasonló térkialakítás

rend történetével, jobboldalt egy katolikus templom apszisához hasonló térkialakítás és Sándor István életútjának ismertetése fogadta a kiállítás látogatóit.

A 39 évesen, 1953. június 8-án kivégzett Sándor István

1936-tól kötelezte el magát a szalézi eszmék mellett. A mai Újpest területén lévő Clarisseumban nyomdászként is segítette a fiatalok nevelését. A szerzetesrend feloszlata után újpesti neveltjeiből többeket besoroztak az ÁVO-

hoz, akikkel azonban továbbra is fenntartotta a kapcsolatot, amiért Zana Albertet, Farkas Ferencet és Sándor Istvánt felakasztották, Ádám László tartományfőnököt 15 évi börtönre ítélték.

G.T.

Helytörténeti vetélkedők kicsiknek és nagyoknak

Huszonegyedik alkalommal rendezték meg

Budapest IV. kerületében, Újpesten, a már hagyományosnak mondható helytörténeti, honismereti vetélkedőt november 27-én rendezték meg.

Az immár két évtizedes sorozatot az Újpesti Helytörténeti Alapítvány indította útjára, Kadlecovits Géza helytörténeti kutató kezdeményezésére. A versenyek szervezésének alapelve az volt, hogy két évente a gimnáziumok, két évente az általános iskolák tanulói mérjék össze tudásukat, lakóhelyük ismeretének tárgykörében. Az első évek vetélkedőit még az ötletgazda szervezte, majd átvette ezt a megtisztelő feladatot e sorok írója. Öt évvel ezelőtt született az ötlet: a vetélkedőt ugyan továbbra is az alapítvány hirdesse, finanszírozza, de a kérdések összeállítása, a verseny lebonyolítása legyen azon iskola megtisztelő lehetősége, aki a korábbi versenyt megnyerte.

Ilyen formán az elmúlt két vetélkedőt az újpesti, Károlyi Istvánról, a város alapítójáról elnevezett tizenkét évfolyamos iskola szervezte, mert az intézmény felső tagozatos diákjai és gimnazistái nyerték meg az előző évek versenyeit.

2013. őszén viszont – az új nevén – a Halassy Olivér Német Nyelvet Emelt Szin-

ten Oktató Általános Iskola valósíthatta meg a versenyt. (Az intézmény névadója az UTE kiváló olimpikonja, úszó és vízilabdázó sportembere). Vetélkedőjükre kilenc általános iskolai csapat ne-

A vetélkedő győztes csapatának tagjai az Újpesti Károlyi István Általános Iskola és Gimnázium diákjai (Fotó: a szerző felvétele)

vezett be. Az előzetes feladat egy, a Halassy életét bemutató PowerPoint bemutató készítése volt.

A verseny napján a kerület polgármestere, Wintermantel Zsolt köszöntötte az ötfős csapatokat és kísérőiket. A zsűri tagjai Szöllősy Marianne, az Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény vezetője, dr. Kovács Ivánné, az Újpesti Városvédő Egyesület elnöke, Orbán Ildikó, a szervező iskola igazgatója, Mátésné Pataki Ágnes, a Bp., IV. tankerület igazgatója volt, a zsűri elnöki feladatait Iványi János, az alapítvány

elnöke látta el. Finanszírozását Újpesti Önkormányzata Civil Alapjának pályázati támogatása tette lehetővé.

A vetélkedő kérdéseit Opauszki Viktória történelem-földrajz szakos tanár ál-

Gimnázium csapata nyerte meg a versenyt. Második helyen a Babits Mihály Magyar–Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium végzett. Őket a Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Gimnázium követte, a negyedik helyezést megosztva a Benkő István Általános Iskola és Gimnázium, valamint a Lázár Ervin Általános Iskola diákjai szerezték meg.

A nyertes csapatok tanulói és felkészítői értékes könyvtulajdonokban részesültek Újpesti Önkormányzata, az Újpesti Közművelődési Kör és az Újpesti Városvédő Egyesület felajánlásaként. Az első helyezett csapat tagjai, Farkas Zsófia, Simon Bence, Cserhalmi-Etter Dóra, Drexler Márton, Vasvári Áron és felkészítő tanáruk, Antos Gábor tanár tíz alkalomra szóló bérletet nyertek a Halassy Olivér Városi Uszodába.

Megnyerték egyben a lehetőséget, hogy iskolájuk, a Károlyi Gimnázium szervez-

A zsűri tagjai és a vetélkedő előkészítői döntő előtti megbeszélése

kép, villámkérdések, épületek felismerése archív fotókról, híres újpesti személyek életútjának felidézése) tették próbára a diákok tudását. Örömteli, hogy a csapatok között végül minimális különbség alakult ki a pontversenyben. Az Újpesti Károlyi István Általános Iskola és

ze meg a 2015. évi versenyt. Előtte azonban, 2014-ben, az Újpesti Könyves Kálmán Gimnáziumban találkoznak az újpesti gimnazisták honismereti versenyre, hiszen az előző középiskolai versenyt iskolájuk csapata nyerte meg.

Hirmann László

Repüléstörténet a bevásárlóközpontban

A Tomory Lajos Pedagógiai és Helytörténeti Gyűjtemény, a Magyar Repüléstörténeti Társaság és a KÖKI Terminál együttműködésének eredményeként november 20-án nyitotta meg Ughy Attila, a XVIII. kerület polgármestere az Ég és föld repüléstörténeti kiállítást az említett bevásárlóközpont első emelete egyik üzletében. Megnyitóját három kiadványa könyvbemutatójával is színesítette a Magyar Repüléstörténeti Társaság. Három hét alatt 5000 regisztrált látogató tekintette meg a helytörténeti gyűjtemény korábbi MALÉV kiállítása részben megújított anyagát.

Iskolatörténeti kiállítás

Folyamatosan sok látogatója van

Az Újpesti Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola és Szakiskola fennállásának 75. évfordulóján, 2002-ben az iskola vezetése támogatásával a jubileumi ünnepség programjához kapcsolódva iskolatörténeti kiállítást hoztak létre. Kovács Mihály igazgatóhelyettes és Bogdán János tanár vezetésével egy lelkes csapat (diákok, technikai dolgozók és tanárok) odaadó munkájának köszönhetően valósult meg. A kiállítási tárgyak gyűjtésében sok segítséget nyújtottak a korábban végzett diákok és a nyugdíjas tanárok.

jöttével, építésével kapcsolatos dokumentumok, fényképek és tárgyak; a diákérettel kapcsolatos anyagok; a tanulmányi versenyeken szerzett oklevelek, díjak; az iskola sportsikereit bemutató oklevelek, kupák és az országos szintű sportsikereket elért volt tanulóink fényképei; a régi, ma már nem használatos taneszközök, korabeli tankönyvek; néhány tablókép az elmúlt időkből; egykori mérőműszerek, számítógépek.

Nagy sikerének köszönhetően a jeles alkalomra készített kiállítás állandó tárlattá válhatott, és – jogilag talán

A kovácsműhely egyik sarka – ma már a kiállítás része

Szerencsésen alakult a kiállítás helyszínének kiválasztása. A kiállítás egyik helyisége az időközben kihasználatlanná vált kovácsműhely – az épület egyetlen része, ahol olyan, még funkcionálisan használható eszközök voltak, melyek az iskola átadásakor kerültek oda – lett; a másik a kovácsműhelyből nyíló egyik korábbi lánghegesztő műhely. Itt került kialakításra a kiállítás érdemi része.

Tematikus tárlókban helyezték el az összegyűjtött anyagot: pl. az iskola létre-

nem egészen korrektül – az iskolamúzeum nevet kapta.

Folyamatosan sok látogatója van. Megtekintik és megismerik a mindenkor újonnan beiskolázott tanulók, a bennünket az osztálytalálkozó okán sűrűn látogató volt diákjaink, az iskola hivatalos és nem hivatalos látogatói. Erről tanúskodnak, és sok elismerést közvetítenek a vendégkönyvbe írt bejegyzések.

Jól szolgálja nevelési célkitűzéseinket is. Úgy gondoljuk, tanulóinknak a sikeres jövőjük érdekében tett

Tematikus tárlók a kiállítás egyik termében

napi feladatok színvonalas teljesítése könnyebbé válik, amennyiben megismerik az intézmény tiszteletre méltó múltját, elődeik eredményeit.

Az iskola története sikertörténet. A hajdani fa- és fémipari szakiskolából másfél évtized múltán fémipari felső ipariskola, majd egy újabb évtizeddel később a hazai technikusképzés egyik „fellegrára” lett. Az intézmény innovatív szellemiségét jelzi, hogy az országban másodikként, 1953-ban itt indult be a híradástechnikai technikus-képzés, majd 1971-ben az országban elsőként a középfokú végzettségű számítástechnikai szakemberek képzése.

Fontos számunkra a városunkhoz, Újpesthez való kö-

tődés. Ennek oka egyebek között az is, hogy ma mi vagyunk itt az egyetlen olyan oktatási intézmény, mely szinte teljes egészében az újpesti polgárok – az önkormányzatuk – pénzéből valósult meg, s amely a város nevét viseli. Ugyanakkor sohasem voltunk újpesti fenntartású intézmény, miközben diákjaink döntő többsége mindig újpesti volt.

Arra is büszkék vagyunk, hogy az akadémikusok emléktáblája koszorúzásához kapcsolódva a legfontosabb civil szervezetek együttműködésének keretében nálunk jön létre a város vezetőinek, díjazottjainak, a szellemi, a kulturális és a gazdasági élet reprezentánsainak évenkénti találkozója.

Urbán Kornél

Olvasóink írták

A Hegyvidék épített öröksége

A Városunk 1913. évi októberi számában „A Hegyvidék épített öröksége” címmel megjelent tudósításban örömmel láttam a „Romantikus lakóház a Városmajor utcában” aláírással ellátott felvételt. A ház száma Városmajor utca 24. – sokat jártam benne, gazdája ugyanis

keresztapám, Pogány Móric építőművész (1878–1942) volt. Az az építész, aki Tőry Emillel együtt megnyerte az 1912. évi pályázatot a Nemzeti Színház építésére, csupán a háború akadályozta meg az elfogadott terv kivitelezését. Továbbá ez a páros nyerte meg és kivitelezte az Adria Biztosító székházának pályázatát. Ebben a házban volt a

IIIIII második világháború után a Budapesti Rendőrőfkapitányság néhány évtizedig. Jelenleg itt működik az ötcsillagos Le Meridien Budapest szálloda. Továbbá – de nem utolsó sorban – Pogány Móric alkotása a már emblematikussá vált Batthyány örökmécses.

Talán nem bontaná meg az – jelenleg úgy tudom egyházi tulajdonban lévő – épület homlokzatának egységét, ha a kapu melletti egyik ablak alatt emléktáblát helyezne el a XII. kerületi önkormányzat. Pogány Móric ropant elhanyagolt farkasréti sírját a Nemzeti Kegyeleti Bizottság 2012-ben rendbe hozta és emlékoszloppal látta el.

Dr. Del Medico Imre

A kispesti Országzászlóról

Az 1934-ben Kispesten felavatott, majd 1945 után eltávolított Országzászló helyett újat állít Kispest Önkormányzata. Aktualitása miatt is helyesbíttem a Városunk legutóbbi számában közölteket.

Az Országzászló alkotója nem Hybl, hanem Farkas Béla (1885–1945), péceli születésű, Németországban tanuló szobrász. Tisza István, Lechner Ödön megörökítője, hősi emlékművek, herendi sportszobrok készítője.

Édesapám, dr. Varju Sándor Frontharcos elnökként volt a Hősi emlékmű és az Országzászló ügyvezető szervezője. Emlékezéseiben, cik-

keiben pontosan rögzíti a keletkezést és a VI. 28-i ünnepélyes átadás forgatókönyvét. (Kispest-Pestszentlőrinc, 1934. III. 31. és V. 12.)

A talapzat Faragó József Kossuth utca 122. sz. műtermében, a 160 cm magas és 2 m széles turulmadár a kőbányai Szilly József Petróczy utca 24. szám alatti öntőműhelyében készült. A Pesti Hírlap 1934. VI. 28-i száma beszámol az ünnepségről, és dicséri a „példaadó munkásvárost”.

A részletes tájékoztatást adó meghívót leadtam a fővárosi levéltárba és a Kispesti Helytörténeti Gyűjteménybe, ahol minden múltunk iránt érdeklődő gazdag forrásokra talál.

Gaál Károlyné

A bár nem szándékos, de sajnálatos tévedésért elnézést kérek, egyben megköszönöm Gaálné olvasói levelét, amelyben nem csak arra hívta fel a figyelmet, hogy ki volt valójában a kispesti országzászló szobrásza, hanem kutatásából a magyar szoboröntészet histográfusa is értékes adatokkal gazdagodott, melyet felhasznál a Szili öntödéről megjelent írásában.

Millisits Máté

A Városunk előző száma 11. oldalán megjelent Hybl József, emlékművek alkotója című írás kapcsán beérkezett olvasói hozzászólást és a cikk szerzőjének válaszát ezúton is köszönjük és a kérdéskört lezártnak tekintjük – a szerk.

Száz éve született Kosáry Domokos

A történész, az '56-os elítélt, a tudománypolitikus

A Budapesti Honismereti Társaság Budapesti Historiák című előadóest-sorozatán november 6-án Budapest Főváros Levéltára földszinti előadótermében *Katona Csaba*, az MTA Történettudományi Intézete tudományos munkatársa az egyik legnagyobb formátumú magyar történész, Kosáry Domokos életútjáról és munkásságáról emlékezett meg, majd *dr. Héjjas Pál*, a Pest Megyei Levéltár ny. igazgatója személyes élményeit idézte fel Kosáry Domokosról, egykori munkatársáról.

Kosáry 1913-ban, egy Trianon utáni Magyarországra települt selmecbányai, több generációra visszamenően értelmiségi családba született. Édesapja az ottani Bányászati Akadémia tanára, édesanyja Kosáryné Réz Lola, a korszak ismert írónője volt. Az Eötvös Kollégium

diákjaként 1931–36 között végezte el a Pázmány Péter tudományegyetem történelem-latin szakát – 23 éves korában jelent meg első könyve, a napjainkig vitatott Görgy kérdésköréről. Klebelsberg ösztöndíjasként ismeri meg Párizsban March Bloch és az Annales kör munkásságát, Angliában diplomáciatörténetet tanul, Teleki Pál támogatásával az Egyesült Államokba is eljut. Visszatérve 1941-ben kinevezik a Teleki Pál Intézet részeként alapított Magyar Történettudományi Intézet igazgatóhelyettesévé. 1945 és 1949 között az Eötvös Kollégium tanára, a pesti bölcsészkar Újkori Magyar Tanszékének professzora, vezetője a Történettudományi Intézetnek.

A kommunista történettudomány vezetői, Andics Erzsébet és Mód Aladár táma-

dásai és polgári értékrendje (ti. nem hajlandó a népbíró-ságon Hóman Bálint volt kultuszminiszter ellen terhelő vallomást tenni) miatt mindhárom tisztségéből eltávolítják, 1957-ig a gödöllői Agrártudományi Egyetem könyvtárában kap munkát – de már 1955-ben a történelemtudományok kandidátusa lesz.

1956-ban a Magyar Történészek Forradalmi Bizottságának elnöke – amiért 1957 és 1960 között börtönben ül, cellatársa volt például Eörsi István, majd Déry Tibor is.

1960 és 1967 között a Pest Megyei Levéltár munkatársa, 1968-ban térhet vissza a Történettudományi Intézetbe. 1977-ben a történettudományok doktora, 1982-ben az MTA levelező, majd 1985-ben rendes tagjává választják, és 1985-ben az MTA Magyar Történészek Nemzeti Bizottságának az elnöke. 1990 és 1996 között, két ciklusban az MTA elnö-

keként a 21. század elvárásainak felelteti meg az Akadémiát, megőrizve a magyar tudomány igazi értékeit.

Szakmai elismertségét jelzi, hogy több külföldi akadémianak is tagja volt. 1988-ban Állami Díjat, 1993-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjét, 1995-ben Széchenyi-díjat kapott. 1996-ban a Francia Becsületrenddel, 2003-ban a Németországi Szövetségi Köztársaság érdemrendjének nagy érdemkeresztjével tüntették ki.

A magyar újkori történelemtudomány egyik legjelesebb képviselője 2007-ben, életének 95. évében hunyt el.

A Pesterzsébeti Múzeumban Pesterzsébetiek a nagyvilágban címmel október 16-án Földesi Gyula országgyűlési képviselő nyitotta meg a múzeum anyagainak felhasználásával készített időszaki kiállítást.

Megnyitó beszédében a tárlatot a képviselő az elmúlt évek helytörténeti kiállításai-val összevetve a legérdekesebbnek nevezte, amely egyfajta felvezetesként is szolgál Pesterzsébet várossá nyilvánítása 2014-ben 90 éves jubileumához. A város első polgármestere Chikán Béla volt, aki három ciklusban töltötte be ezt a tisztséget. A város érdekében amerikai dollárkölcönt vett fel, kiutazott Amerikába, a Trianon utáni magyarok kongresszusának szervezésében is részt vett. A város fejlődésére jelentős hatást gyakorló keresztény szellemű politikust 1945 után Kistarcsára internálták, ahol

Pesterzsébetiek a nagyvilágban

Kazahsztántól New Yorkig

Az üveglapok mögé helyezett digitalizált tablók és dokumentumok egységes jelleget adtak a tárlatnak

gyümölcsnemesítéssel foglalkozhatott – mondta.

Tárlatuk a kis időszaki kiállító-teremben üveglap mögé helyezett digitalizált tablókkal, eredeti dokumentumokkal és a helyhiány miatt

széreny tárgyi anyag bemutatásával hozta emberközelbe a világ távoli tájait a 20. század első felében megjárt egykorvolt pesterzsébetieket.

A kiállítás egyik tematikus egysége az első világháború-

ban orosz hadifogságot megjártaknak állít emléket. Két pesterzsébeti hadifogoly szökését is megismerjük: egyikük Szibériából szökött Indiába, a másik Vlagyivosztockból Kínába.

Kiemelten kezelik az Amerikai Egyesült Államokba tett utazásokat. Részből az oda kivándorlók, részből az 1928-as amerikai Kossuth megemlékezés miatt. Ennek részeként New Yorkban felavatták Kossuth Lajos szobrát, amelyet „...a szabadságszerető magyar származású amerikaiak...” állítottak – olvasható a szobor feliratán. A Kossuth-zarándoklat megvalósításában Chikán Béla kiemelt szerepet játszott.

Az egyedi megközelítést alkalmazó tárlat szövegeit korabeli dokumentumok, újságcikkek és a hadifoglyok úti beszámolóit alapján állították össze. A kiállítás március 30-ig tekinthető meg.

Gratulálunk

Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 140. évfordulóján, november 15-én a Váci utcai Újvárosháza Dísztermében *Tarlós István* fő-

polgármester adta át a fővárosi önkormányzat kitüntetésait. A kitüntetettek között Budapestért díjjal két újpesti lakos munkáját ismerték el:

Gábrriel Tibor Tarlós Istvántól veszi át a díjat
(Fotók: Várai Mihály – Újpesti Sajtó Kft.)

Gábrriel Tibor történész, a Budapesti Honismereti Társaság titkára kitüntetését „Budapest helytörténeti életében betöltött jelentős szerepéért, szűkebb hazája, a főváros történetének, értékeinek, kulturális hagyományainak feltárásáért, ápolásáért” kapta – hangzott el.

Dr. Kovács Ivánné pedagógus, az Újpesti Városvédő Egyesület elnöke, közel öt évtizedes gyógypedagógiai munkája, egyben az egyesület vezetőjeként évtizedes közösség-szervező, városvédő és Újpesti Helytörténeti Gyűjteményben

Dr. Kovács Ivánné
díszoklevelével és plakettjével

önkéntes, majd rész munkaidős tevékenysége elismeréseként vehette át a rangos elismerést.

Alapította a Budapesti Honismereti Társaság és a Budapesti Történeti Múzeum.

Kiadja a Budapesti Honismereti Társaság:

1043 Budapest, Berda József u. 48.,

tel.: 370-0652, e-mail: info@bpht.hu, bpht@upcmail.hu,

internetes változat: www.bpht.hu.

Felelős szerkesztő: Gábrriel Tibor,

Szerkesztőbizottság: Breinich Gábor, Buda Attila, Róbert Péter, Sándor P. Tibor, Sipos András.

Postai előfizetési díja 480 Ft/év. Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Kereskedelmi Igazgatóság, Hírlap Üzletága. Postacím: 1900 Budapest Előfizethető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, valamint megrendelhető e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu és telefonon 06-80/444-444. A Budapesti Történeti Múzeumban, Budapest Főváros Levéltárban, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központi és fiókkönyvtáráiban, a kerületek helytörténeti gyűjteményeiben/múzeumaiban és a Budapesti Históriaik előadóestjein ingyenesen terjesztett. Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzata és a „Budapest Bank Budapestért” Alapítvány támogatásával készült lapunk. Nyomda: Kolofon Kft. • ISSN 1418-4273